گزارش یک

هادی غلامحسینی

تأمین کسری بودجه سال جاری با عرضه نفت و فرآورده‌ها در بورس انرژی

رئیس کمیسیون اقتصادی مجلس در نامه‌ای به رئیس‌جمهوری خواستار لزوم عرضه نفت خام، نفت کوره و میعانات گازی صادراتی ایران از طریق بورس انرژی شد

با وجودی که در اغلب کشورهای توسعه‌یافته کالاهای مهم مرتبط با مالکیت و رفاه عمومی از طریق بازار سرمایه به فروش می‌رسد، اما شبکه بازرگانی داخلی و خارجی تا کنون نگذاشته فروش کالاهایی چون نفت خام، نفت کوره و میعانات گازی صادراتی ایران از طریق بورس انرژی انجام شود، این در حالی است که برخی از کارشناسان اقتصادی معتقدند اگر عرضه محصولات مذکور به طور منظم و مستمر از طریق بورس انژری انجام شود بخش قابل توجهی از کسری بودجه ۵۰۰ هزار میلیارد تومانی سال جاری تأمین خواهد شد.

با وجودی که رهبر معظم انقلاب با درک ریسک عدم تنوع در عرضه و فروش نفت و مشتقات خواستار تنوع بخشی به نظام عرضه و فروش این کالاها بوده‌است و در این حوزه قوانین بالادستی قوی نیز وجود دارد، متأسفانه هنوز میلیاردها دلار کالای نفتی و فرآورده نفتی به شکل مذاکره پشت درهای بسته به فروش می‌رسد. این در حالی است که گاه هیچ اطلاع شفافی از معاملات فوق در دسترس نیست و سؤال اینجاست که تا کی قرار است دولت به عنوان نهادی که وکالت فروش دارایی‌های سرمایه‌ای چون نفت و فرآورده‌ها را برعهده دارد، این کالاها را از طریق مذاکره به فروش برساند.

در اغلب کشورهای دنیا نفت و فرآورده‌های نفتی و حتی سایر حامل‌های انرژی در بازار سرمایه و بورس انرژی عرضه می‌شود تا در یک فضای کاملاً شفاف و رقابتی و امن معاملات رقم بخورد، نکته جالب اینجاست که گاهی عرضه‌کننده کالا از درآمدهای سرشاری که در اثر رقابت خریداران ایجاد می‌شود، منتفع می‌شود یا اینکه ابزارهای مالی را در جهت تسهیل مبادلات و تأمین مالی عملیاتی می‌کنند.

متأسفانه سال‌های سال است که نفت و فرآورده‌های نفتی به رغم وجود بورس انرژی در کشور، توسط بخش‌های بازرگانی به شکل مذاکره به فروش می‌رسد، در صورتی که با این شیوه عرضه‌کننده نیز زیان می‌کند، زیرا اصلاً فضا و زیر ساخت ایجاد رقابت بین خریداران را برای کسب درآمد بیشتر در اختیار ندارد، از این رو برخی از تحلیلگران معتقدند که اگر به سرعت همانطور که عرضه سیمان از طریق بورس کالا انجام گرفت، نفت و فرآورده‌ها صرفاً با نرخ پایه منصفانه از طریق بورس انرژی انجام شود، بخش قابل‌ملاحظه‌ای از کسری بودجه ۵۰۰ هزار میلیارد تومانی سالجاری قابل تأمین است.

محمدرضا پور ابراهیمی داورانی، رئیس کمیسیون اقتصادی مجلس در نامه‌ای به رئیس‌جمهور خواستار عرضه نفت خام، نفت کوره و میعانات گازی صادراتی ایران از طریق بورس انرژی شد و اظهار داشت: باید به صورت منظم و مستمر و تسهیل فرایند صادرات از طریق این مکانیزم شفاف هر چه سریع‌تر اجرایی شود.

به گزارش خانه ملت، محمدرضا پورابراهیمی در این نامه که ۱۲ شهریور سال جاری ارسال شده آورده‌است، به استحضار می‌رساند بر اساس بندهای ۱۳ تا ۱۵ سیاست‌های کلی اقتصاد مقاومتی ابلاغی مقام معظم رهبری (مدظله العالی) به منظور مقابله با ضربه‌پذیری درآمد حاصل از صادرات نفت و گاز بر ایجاد تنوع در روش‌های فروش و مشارکت دادن بخش خصوصی در فروش تأکید شده‌است.

در ادامه این نامه آمده‌است، در بند ۱۹ سیاست‌های فوق، معظم له بر شفاف‌سازی اقتصاد و سالم‌سازی آن و جلوگیری از اقدامات، فعالیت‌ها و زمینه‌های فسادزا در حوزه‌های پولی، تجاری، ارزی تأکید فرموده‌اند.

پورابراهیمی آورده‌است، همچنین ظرفیت‌های قانونی مناسبی از جمله بند(ح) ماده (۴) قانون برنامه ششم توسعه تبصره (۲) ماده ۱۳ قانون رفع موانع تولید رقابت‌پذیر و ارتقای نظام مالی کشور و بند (۱) بخش الف ماده (۱) قانون الحاق برخی مواد به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت بر توسعه ساز و کارهای مبتنی بر بازار سرمایه جهت توسعه صنعت نفت و گاز کشور تأکید دارد.

رئیس کمیسیون اقتصادی مجلس شورای اسلامی می‌افزاید، نگاهی به عملکرد وزارتخانه نفت و شرکت‌های تابعه آن در سال‌های گذشته نشانگر آن است که به‌رغم پیگیری‌های صورت گرفته از سوی کمیسیون اقتصادی مجلس شورای اسلامی، این وزارتخانه از ظرفیت بازار سرمایه به منظور شفافیت در معاملات نفت و فرآورده‌های نفتی به منظور جلوگیری از تضییع حقوق عمومی و کاهش زمینه‌های فسادزا و همچنین تنوع بخشی در شیوه‌های فروش و توسعه مشارکت بخش خصوصی در چارچوب مکانیزم شفاف بورس استفاده نکرده‌است.

وی ادامه می‌دهد، ضعف‌های عملکردی بسیاری در این زمینه قابل مشاهده است.

پورابراهیمی می‌گوید، به عنوان نمونه به‌رغم پیگیری‌های مستمر مجلس شورای اسلامی و ظرفیت‌های قانونی اشاره شده، بررسی‌ها نشان می‌دهد وزارت نفت و شرکت‌های تابعه از عرضه منظم و مستمر نفت خام، نفت کوره و میعانات گازی در بورس انرژی استنکاف ورزیده و بر مدل‌های فروش سنتی و غیرشفاف تأکید دارند.

در نامه رئیس کمیسیون اقتصادی مجلس شورای اسلامی به رئیس‌جمهوری آمده‌است، به طوری که فقط در سال ۱۳۹۹، ۴ میلیون تن انواع نفت خام نفت، نفت کوره و میعانات توسط شرکت ملی نفت خارج از سیستم بورس عرضه شده‌است.

در نامه گفته شده، در صورت باور به شفافیت و اتخاذ سیاست‌ها و تدابیر مناسب جهت استفاده از ظرفیت‌های بازار سرمایه این امکان وجود دارد که بخش زیادی از نفت خام و فرآورده‌های نفتی از طریق مکانیزم بورس عرضه شده و ضمن کشف قیمت شفاف، منابع درآمدی بیشتری را نصیب کشور کرده و ظرفیت‌های بالقوه بخش خصوصی فعال شده است.

انرژی

تضعیف ناوگان حمل سوخت؛ میراث شوم زنگنه برای اوجی

کار سخت وزیر نفت برای حل بحران سوخت زمستانی

بی‌توجهی وزارت نفت دولت دوازدهم در پر کردن مخازن سوخت مایع نیروگاه‌ها تا حد مورد انتظار و تضعیف ناوگان حمل فرآورده‌های نفتی، دولت سیزدهم را حتی در تأمین سوخت مایع به جای گاز برای نیروگاه‌ها دچار مشکل کرده است.

به گزارش فارس، با نزدیک شدن به فصول سرد سال یکی از چالش‌های جدی وزارت نفت دولت سیزدهم، تأمین سوخت زمستانی کشور است. در سال گذشته نیز تجربه شد که در صورت انفعال و عدم‌برنامه‌ریزی وزارت نفت در این حوزه چه چالش‌هایی گریبانگیر کشور خواهد شد که یکی از مهم‌ترین آنها، کمبود گاز موردنیاز نیروگاه‌ها و اجبار به سوزاندن سوخت مایع در این واحدها برای تأمین برق مصرفی کشور بود.

هر چند زمستان سال گذشته استفاده از سوخت مایع نظیر گازوئیل و مازوت در نیروگاه‌ها توانست تا حد قابل قبولی مانع از قطعی برق در بخش‌های مختلف به خصوص بخش خانگی شود، اما سوزاندن این سوخت‌ها به جای گاز طبیعی تبعات زیست‌محیطی قابل ملاحظه‌ای را در برخی از کلانشهرهای کشور ایجاد کرد و باعث ایجاد یا تشدید آلودگی هوا شد. با توجه به اینکه اولویت اول وزارت نفت در تأمین گاز مصرفی بخش خانگی تعریف شده است، به نظر نمی‌رسد در تأمین این گاز برای مردم در ماه‌های سرد سال مشکلی جدی ایجاد شود، در نتیجه چالش اصلی وزارت نفت در تأمین سوخت زمستانی مربوط به تأمین سوخت نیروگاه‌ها برای تأمین برق مصرفی کشور است، زیرا این وزارتخانه نمی‌تواند همه سوخت نیروگاه‌ها را با گاز طبیعی تأمین کند.

نقشه وزارت نفت برای تأمین سوخت زمستانی نیروگاه‌ها

به نظر می‌رسد راهکار وزارت نفت دولت سیزدهم برای تأمین سوخت نیروگاه‌ها نیز در استفاده از سوخت مایع (گازوئیل و مازوت) به جای گاز در این واحدها تعریف شده باشد، زیرا اجرای پروژه‌های ارتقای بهره‌وری انرژی و بهینه‌سازی مصرف گاز توسط دولت یک پروژه بلندمدت است که زیرساخت آن باید از سال ۹۳ (موعد تصویب قانون رفع موانع تولید) ایجاد می‌شد.

در نتیجه وزارت نفت دولت سیزدهم نیز چاره‌ای ندارد، جز اینکه چالش ایجاد شده در حوزه تأمین سوخت نیروگاه‌ها را با راهکارهای کوتاه‌مدت و موقتی (مثل جایگزینی سوخت مایع به جای گاز) تسکین دهد تا در طول زمان زیرساخت‌های قانونی و اجرایی مناسب برای اجرای پروژه‌های ارتقای بهره‌وری را ایجاد و مشکل تراز گازی منفی کشور را به طور ریشه‌ای حل کند، بدین ترتیب تأمین همه سوخت نیروگاه‌ها با گاز طبیعی نیز ممکن خواهد شد.

در این راستا جواد اوجی، وزیر نفت درباره راهکار وزارت نفت برای جلوگیری از کمبود سوخت در نیروگاه‌ها و قطعی برق در زمستان می‌گوید: «تأمین گاز بخش خانگی اولویت نخست وزارت نفت و شرکت ملی گاز ایران است اما در تأمین سوخت نیروگاه دچار چالش هستیم. با توجه به تأمین سوخت زمستانی به‌ویژه برای نیروگاه‌ها در فصل زمستان، صادرات فرآورده‌های نفتی امسال از حدود دو ماه پیش به شدت کاهش یافته است تا ان‌شاءالله بتوانیم ذخایر سوخت نیروگاه‌ها و صنایع را تأمین کنیم. برنامه ما این است و همه توانمان را می‌گذاریم تا مخازن سوخت نیروگاه‌ها و صنایع عمده را تکمیل کنیم، در حالی که کسری گازی هم پیش‌بینی می‌شود.»

تراز گاز منفی و خالی بودن مخازن سوخت نیروگاه‌ها، ۲ میراث زنگنه برای اوجی

اما نکته قابل توجه اینکه بی‌تفاوتی هشت ساله وزارت نفت دولت‌های یازدهم و دوازدهم در اجرای پروژه‌های ارتقای بهره‌وری و بهینه‌سازی مصرف گاز و ایجاد بحران تراز گاز منفی در کشور، تنها میراث به ارث رسیده از بیژن زنگنه به جواد اوجی نیست بلکه در حال حاضر وزیر نفت جدید حتی در اجرای راهکارهای کوتاه‌مدتی مثل جایگزینی سوخت مایع به جای گاز در نیروگاه‌ها نیز با مشکل مواجه شده است، زیرا وزارت نفت سابق مسئولیت خود را در ارسال سوخت مایع به نیروگاه‌ها و پر کردن مخازن ذخیره‌سازی آنها در سطح مورد انتظار به درستی انجام نداده است.

ماجرا از این قرار است که تقویت نشدن ناوگان نفتکش‌های حمل‌ونقل سوخت از ناوگان شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی در دولت دوازدهم، باعث عدم تکمیل اطمینان‌بخش ذخایر سوخت مایع (نفت‌گاز و مازوت) در نیروگاه‌های کشور شده است. به بیان ساده در حال حاضر سوخت مایع به اندازه کافی در مخازن نیروگاهی وجود ندارد و وزارت نفت جدید در حالی مشغول کار شده که مخازن سوخت مایع نیروگاه‌ها نسبت به میزان مورد انتظار خالی است. در نتیجه در صورت تداوم روند قبلی، نهایتاً منجر به اتمام ذخایر سوخت مایع نیروگاه‌های شمال شرق کشور در اوایل آبان‌ماه و ذخایر سوخت مایع سایر نیروگاه‌های کشور در انتهای آذرماه خواهد شد که خاموشی‌های گسترده در سراسر کشور و نارضایتی شدید مردم را به همراه خواهد داشت.

اما سؤال اصلی این است که چرا مخازن ذخیره‌سازی سوخت مایع نیروگاه‌ها در حد مورد انتظار پر نشده است یا به عبارتی از حد موردانتظار خالی‌تر است؟ همانطور که اشاره شد تقویت نشدن ناوگان نفتکش‌های حمل‌ونقل سوخت در طول دولت دوازدهم یکی از دلایل خالی بودن مخازن نیروگاه‌هاست. این سهل‌انگاری منجر به خروج ۴هزار نفتکش از ناوگان حمل فرآورده‌های سوختی کشور شده است.

بررسی‌ها نشان می‌دهد دلیل خروج این ۴هزار نفتکش تفاوت نرخ کرایه آنان با کامیونداران حمل عمومی (جاده‌ای) بوده است، به گونه‌ای که حتی با افزایش ۳۳درصدی کرایه آنان در سال جاری، تأثیر محسوسی در بازگشت این ناوگان مشاهده نشد. در نتیجه اصلاح منطقی و کارشناسی شده کرایه‌های حمل این قشر موضوعی است که باید بیش از پیش جدی گرفته شود، البته این موضوع در حال حاضر در سازمان برنامه و بودجه در حال بررسی است، ولی توجه به این نکته ضروری است که با توجه به کمبود زمان تا آغاز فصل سرما و لزوم تکمیل ذخایر سوخت مایع نیروگاه‌ها، بازگشت این تعداد نفتکش در اسرع وقت، نیازمند همت و تلاش جهادی مدیران وزارت نفت می‌باشد.

تضعیف ناوگان نفتکش‌های حمل‌ونقل سوخت قبل از روی کارآمدن دولت سیزدهم باعث شده است میزان موجودی سوخت مایع در نیروگاه‌ها ۳۰درصد نسبت به سال گذشته کمتر شده باشد، یعنی در حال حاضر میزان موجودی مفید نفت‌گاز در مخازن نیروگاه‌ها ۱/۶۸میلیارد لیتر می‌باشد، این در حالی است که موجودی این مخازن در زمان مشابه سال گذشته ۲/۲میلیارد لیتر بوده است.

گزیده خبر

چرا برخی از فروشندگان سکه طلا به خریدار فاکتور نمی‌دهند

سرمایه‌گذاران در بازار طلا و سکه پیوسته در مورد اصالت کالایی که خریداری می‌کنند، نگرانی دارند، به همین دلیل عمدتاً از فروشنده تقاضای فاکتور می‌کنند، در این بین آنطور که ارائه فاکتور در بازار طلا مرسوم است، متأسفانه در بازار سکه شاهد این رویداد نیستیم، به طور نمونه با وجودی که برخی از دادگاه‌ها مردها را ملزم به ارائه فاکتور خرید سکه می‌کنند تا سکه تقلبی به عنوان مهریه داده نشود، اتحادیه مربوطه خود را ملزم به صدور ارائه فاکتور نمی‌داند و همین موضوع باعث سردرگمی این دسته از افراد شده‌است.

اگر چه ارائه فاکتور هنگام خرید طلا از طلافروشی‌ها امری جا افتاده‌است، اما در بخش سکه طلا گاهی برخی از فروشندگان فاکتور ارائه نمی‌دهند و مدعی می‌شوند که پلمب و هولوگرام مغازه تضمین اصالت سکه طلا می‌باشد، اما این حق مصرف‌کننده است که فاکتور کالایی را که خریداری کرده است، دریافت کند.

برخی از اشخاص مطلع در بازار بر این باورند که شاید سکه طلای قلابی در بازار جایی برای خود باز کرده‌باشد. در واقع یک کالایی که اصالت و ارزش ذاتی ندارد، مشابه سکه طلا در بازار معامله می‌شود، از این‌رو معامله‌کنندگان با توجه به وجود سکه تقلبی حتماً از فروشندگان فاکتور دریافت کنند تا اگر فردا روزی مشکلی به‌وجود آمد بتوانند حقوق قانونی خود را از مراجع قضایی پیگیری کنند.

با توجه به احتمال فوق جای دارد بازرسی‌ها از صنف مرتبط با خرید و فروش سکه تشدید شود، زیرا اگر موضوع مذکور صحت داشته باشد این بازار و صنف نیاز به پاکسازی و رصد و مراقبت دارد.

آقایانی که ماهانه برای پرداخت مهریه، مجبور به تهیه سکه و ارائه آن (از طریق اجرای احکام دادگستری) هستند، در این موارد باتوجه به اینکه دادگاه، مرد را موظف به ارائه رسید تحویل سکه می‌کند و در صورتی که سکه تقلبی باشد، فرد باید سکه را پس گرفته و اصل آن را تحویل دهد، بسیاری از آقایان به سبب هزینه‌ای که در خرید سکه متحمل می‌شوند، نگران تقلبی بودن سکه خریداری‌شده هستند.

به گزارش ایسنا، اخیراً نیز در موردی مشابه، فردی سکه‌ای را به قیمت ۱۲ میلیون و ۵۰۰ هزار تومان از طلافروشی خریداری کرده و سپس در اجرای احکام دادگستری، ضمن ارائه کپی پشت و روی پلمب سکه ارائه شده، ملزم به ارائه تعهدنامه‌ای با امضا و اثرانگشت می‌شود تا چنانچه سکه اصل نباشد، سکه دیگری را ارائه دهد. ولی وقتی این فرد، مجدداً به طلافروشی مراجعه و برای سکه خریداری شده، تقاضای فاکتور خرید می‌کند، صاحب طلافروشی با بیان اینکه «سکه و کیوم است» از ارائه فاکتور آن خودداری می‌کند. وی در پاسخ به خریدار که پرسیده با توجه به تعهدی که دادگاه گرفته است، چنانچه سکه تقلبی باشد، چه باید کرد؟ گفته است «به ما ارتباطی ندارد؛ سکه فاکتور فروش ندارد».

این موضوعی است که بارها از سوی اتحادیه‌های طلا و جواهر تهران و سایر استان‌ها هشدار داده شده‌است که مشتریان تا حد امکان سکه را از واحدهای فروش سکه خریداری کنند، به وکیوم و نشان هولوگرام درج شده روی آن و همچنین به پروانه کسب واحد عرضه‌کننده سکه دقت کنند و اینکه اگر سکه را از واحدهای طلافروشی (عرضه‌کننده مصنوعات طلا) خریداری می‌کنند، آن واحد حتماً مجاز به فروش سکه هم باشد. این فرد در مراجعه به اتحادیه طلا و جواهر استان خود (همدان) موضوع را عنوان و درخواست رسیدگی کرده که در نهایت اتحادیه نیز به وی اعلام کرده با توجه به اینکه سکه در قالب مصنوعات طلا نیست و همچنین به سبب اینکه سکه‌ها از بانک مرکزی تهیه می‌شود و بانک مرکزی هم فاکتوری برای فروش سکه نمی‌دهد، واحدها هم از ارائه فاکتور برای سکه معذورند. بر این اساس در مواردی که سکه از واحدهای غیرمجاز و به ویژه از واحدهای فروش اینترنتی تهیه می‌شود، احتمال کلاهبرداری و تقلبی بودن آن بالا می‌رود.

در نهایت باتوجه به اینکه پیگیری‌های این فرد به جایی نرسید، به معاونت پیشگیری از وقوع جرم قوه قضائیه مراجعه کرده و اقدام به ارائه نامه‌ای با طرح موضوع کرده و از این سازمان پاسخ شنیده که قرار است نامه‌ای از سوی این معاونت به اتحادیه طلا و جواهر ارسال و درخواست شود که از این پس برای خرید سکه هم فاکتور صادر شود. محمد کشتی‌آرای، نایب رئیس اتحادیه طلا و جواهر تهران، نیز با بیان اینکه سکه وجه رایج به حساب می‌آید و الزامی به ارائه فاکتور برای فروش نیست، گفت: از همین روی است که همیشه تأکید داریم که مردم معاملات خود را در واحدهای رسمی و دارای جواز کسب انجام دهند و مراقب باشند که سکه دارای وکیوم و هولوگرام اتحادیه طلا و جواهر تهران باشد.

تعداد مستأجران تهران از مالکان بیشتر است

یک کارشناس بازار مسکن با بیان اینکه نرخ اجاره‌نشینی شهری در کل کشور از ۱۸ درصد در سال ۱۳۶۵ به ۳۸ درصد در سال ۱۳۹۵ رسیده‌است، گفت: طبق آمار سال ۱۳۹۸ در تهران ۴۲ درصد مردم مستأجر بوده‌اند و احتمالاً در حال حاضر تعداد مستأجران از مالکان بیشتر شده‌است.

علیرضا ذوالفقاری در گفت‌وگو با ایسنا اظهار کرد: در برنامه ارائه شده وزیر راه و شهرسازی تحت عنوان «نهضت توسعه مسکن و شهرسازی مردم‌پایه مبتنی بر عدالت و پیشرفت» کمتر دیده می‌شود که به بحث اجاره مسکن پرداخته شده‌باشد، به گونه‌ای که از ۱۴ چالش پیش روی حوزه مسکن که برای آنها اقدامات قابل انجام مشخص شده، تنها یک مورد به بحث اجاره املاک مسکونی پرداخته‌است.

این کارشناس بازار مسکن بیان کرد: همانطور که در برنامه ارائه شده توسط وزیر راه و شهرسازی و در گزارشات مرکز ملی آمار ایران مشخص شده، میزان اجاره‌نشینی در شهرهای بزرگ به شدت در حال افزایش است، به گونه‌ای که سهم مستأجران شهری طی سال‌های ۱۳۶۵ تا ۱۳۹۵ از ۱۸ درصد به ۳۸ درصد افزایش پیدا کرده‌است. این در حالی است که طبق گزارش مرکز ملی آمار در سال ۱۳۹۸ در کلانشهر تهران شاهد نرخ ۴۲ درصدی اجاره‌نشینی بوده‌ایم. پیش‌بینی می‌شود با توجه به افزایش چشمگیر قیمت املاک از سال ۱۳۹۸ تا کنون، نرخ اجاره‌نشینی همچنان به روند صعودی خود حتی با شیب بیشتر ادامه داده باشد، به گونه‌ای که شاید بتوان گفت در حال حاضر شهرنشینان، به خصوص در کلانشهر تهران، بیشتر اجاره‌نشین هستند تا مالک.

سهم تا ۶۰ درصدی هزینه مسکن در سبد خانوار

ذوالفقاری با بیان اینکه افزایش چشمگیر نرخ‌های اجاره‌بها شرایط را روز به روز برای مستأجران سخت‌تر کرده‌است، گفت: طبق گزارشات مرکز ملی آمار در سال‌های اخیر سهم هزینه مسکن از کل هزینه‌های خانوار رو به افزایش بوده‌است، به گونه‌ای که در سال‌های ۱۳۹۵ و ۱۳۹۶ سهم مسکن از هزینه خانوار ۴۴ درصد اعلام شده، در سال ۱۳۹۷ به ۴۶/۸ درصد رسیده و در سال ۱۳۹۸ برابر با ۴۹/۹ درصد بوده‌است. طبق بررسی‌های صورت گرفته و تحلیل داده‌های به دست آمده از سامانه‌های ملکی تخمین زده می‌شود که این عدد در سال‌های ۱۳۹۹ و ۱۴۰۰ نیز افزایش چشمگیری داشته، به گونه‌ای که در حال حاضر احتمالاً بین ۵۵ تا ۶۰ درصد از هزینه خانوار خرج هزینه مسکن می‌شود.

گزارش ۲

فرمان واردات خودرو در مجلس چرخید

ادامه از صفحه اول

انحصار ۹۵درصدی خودروسازان داخلی بر بازار خودروی داخلی و همچنین کنترل بازار واردات خودرو به جهت وارد نشدن خودروهای باکیفیت ارزان‌قیمت زمینه‌ای ایجاد کرده است تا قیمت یک دستگاه پراید در عرض یک سال از ۵۰میلیون تومان به ۱۵۰میلیون تومان صعود کند، از این رو مجلس تصمیم دارد به عرضه قطره‌چکانی خودرو توسط خودروسازان داخلی به بازار پایان دهد و بازگشایی حساب شده واردات خودرو، هم نرخ خودرو در بازار را کاهش دهد و هم اینکه خودروسازان داخلی را از جاده انحصار به جاده رقابت با خودروسازان خارجی هدایت کند.

وضعیت بازار خودرو طی یکی دو سال اخیراً بسیار آشفته شده است، به طوری که از طرفی خودروسازان داخلی دیگر توان افزایش تولید و عرضه خودرو به بازار را ندارند و از طرف دیگر نمی‌توانند هزینه‌های تولید خود را کاهش دهند، در عین حال نیز هم خودرو در کارخانه گران می‌شود و هم در حاشیه بازار. با توجه به اینکه ۹۵درصد بازار داخلی در انحصار خودروسازان داخلی است و نمی‌توانند بازار را به درستی تنظیم کنند، مجلس به این نتیجه رسیده است که به شکل حساب شده و مشروط در واردات خودرو را کمی باز کند تا هم بازار به تعادل برسد و هم اینکه خودروسازان داخلی از میدان انحصار خارج و به میدان رقابت با خودروسازان خارجی وارد شوند.

وقتی قیمت پراید از محدوده ۵۰میلیون تومان به ۱۵۰میلیون تومان می‌رسد یا قیمت پژو جی‌ال‌ایکس از محدوده ۶۰میلیون تومان به بیش از ۲۰۰میلیون تومان می‌رسد، مشخص است که خودروساز داخلی نمی‌تواند بازار را به تعادل برساند، از این رو نیاز است واردکنندگان در زمینه ورود خودروی ارزان و باکیفیت به بازار از محدوده قیمتی ۵۰ تا ۲۰۰میلیون تومان ورود کنند تا زمینه برای تعادل بازار فراهم شود.

عضو کمیسیون صنایع مجلس در گفت‌وگو با تسنیم، در خصوص طرح ساماندهی بازار خودرو که قرار است امروز در صحن علنی مجلس مورد بررسی و تصویب قرار گیرد، گفت: در دوره گذشته مجلس طرح ساماندهی بازار خودرو مطرح شد اما شورای نگهبان به ماده ۴ آن ایراداتی را وارد و این ماده را مغایر با اقتصاد مقاومتی و اصل ۱۱۰ قانون اساسی دانست، به همین دلیل این ماده به کمیسیون برگشت پیدا کرد تا مورد اصلاح قرار گیرد.

حجت‌الله فیروزی اضافه کرد: در این دوره از مجلس شورای اسلامی کمیسیون صنایع ماده ۴ را مورد اصلاح قرار داده است و امیدواریم در صحن علنی مجلس این موضوع به تصویب نمایندگان برسد.

عضو کمیسیون صنایع مجلس در خصوص جزئیات اصلاحی ماده ۴ طرح ساماندهی بازار خودرو گفت: ماده ۴ دارای چهار تبصره است، به نحوی که بر اساس آن هر شخص حقیقی یا حقوقی می‌تواند به ازای صادرات خودرو یا قطعات خودرو یا سایر کالاها و خدمات مرتبط با انواع صنایع نیرومحرکه یا از طریق واردات بدون انتقال ارز نسبت به واردات خودروی تمام برقی یا دونیرویی (هیبریدی) یا واردات خودروی بنزینی یا گازسوز با برچسب انرژی ب و بالاتر یا دارای شاخص ایمنی سه ستاره یا بالاتر برحسب گواهی‌های استاندارد معتبر معادل ارزش صادراتی خود اقدام نماید. فیروزی افزود: در تبصره یک این ماده آمده است، نباید هیچ تعهد ارزی جدیدی برای دولت ایجاد شود، همچنین سقف تعداد خودروهای مجاز وارداتی، هر شش ماه یک بار توسط شورای رقابت و براساس میزان کمبود عرضه نسبت به تقاضای مؤثر خودروی سواری طی یک سال گذشته تعیین می‌شود.

وی ادامه داد: در تبصره ۳ آمده است منحصر کردن داشتن نمایندگی یا ارائه خدمات پس از فروش، صرفاً از خودروسازان خارجی ممنوع است و سایر مقررات مربوطه توسط وزارت صنعت تأمین می‌شود، همچنین واردات مجدد اقلام ممنوع و در حکم کالای قاچاق است.

عضو کمیسیون صنایع مجلس در ادامه صحبت‌های خود با اعلام اینکه در حال حاضر عرضه و تقاضا در بازار خودرو متناسب نیست، تصریح کرد: در صورت تصویب این طرح مدیریت تقاضا و عرضه در بازار انجام خواهد شد، علاوه بر این واردات خودرو نیز منطقی و فضا برای رقابت در بازار خودرو فراهم خواهد شد.

خبر

پایان انحصار کسب و کار

رئیس کمیسیون اصل ۹۰ مجلس درباره طرح تسهیل صدور مجوزهای کسب و کار گفت: در این طرح تلاش شده است موانع بوروکراتیک اخذ مجوز به حداقل برسد، برای مثال مجوزها به دو دسته ثبت محور و تأیید محور تقسیم شوند و فقط برای اخذ مجوزهای تأیید محور نیاز به صرف زمان باشد.

حسن شجاعی، رئیس کمیسیون اصل ۹۰ مجلس شورای اسلامی در گفت‌وگو با فارس درباره بررسی اولویت دار طرح تسهیل صدور مجوزهای کسب و کار در مجلس گفت: مجلس یازدهم از همان ابتدای کار اهتمام جدی بر پیگیری مسائل مردم داشت و برای همین هم از مدت‌ها پیش طرحی برای رفع موانع پیش روی فعالیت‌های اقتصادی تحت عنوان طرح تسهیل صدور مجوزهای کسب و کار را آماده کرد تا مشکلات اخذ مجوزها در کشور را حل کند. وی خاطر نشان کرد: وضعیت فعلی مجوزدهی در کشور اصلاً مناسب نیست و همین امر هم موجب شده است رتبه ایران در شاخص‌های جهانی سهولت شروع کسب و کارها در جایی باشد که در شأن ملت ایران نیست.

رئیس کمیسیون اصل ۹۰ مجلس تأکید کرد: با توجه به ضرورتی که در اصلاح سازوکارهای مجوزدهی کشور وجود دارد، نمایندگان مجلس تصمیم گرفتند طرح تسهیل صدور مجوزهای کسب و کار را با قید فوریت بررسی کنند و در دستور کار قرار دهند. شجاعی افزود: امیدوارم طرح تسهیل صدور مجوزها در صحن علنی مجلس تصویب شود تا اصلاحات جدی در شیوه و سازوکار صدور مجوز به وجود بیاید.

وی در توضیح مزایای طرح تسهیل صدور مجوزهای کسب و کار گفت: در این طرح تلاش شده است موانع بوروکراتیک اخذ مجوز به حداقل برسد، برای مثال مجوزها به دو دسته ثبت محور و تأیید محور تقسیم شوند و فقط برای اخذ مجوزهای تأیید محور نیاز به صرف زمان باشد و در مجوزهای ثبت محور، ثبت اطلاعات به منزله اخذ مجوز تلقی شود.

رئیس کمیسیون اصل ۹۰ مجلس اضافه کرد: در این میان فقط مجوزهای تأیید محور که مجوزهای مرتبط با امنیت و سلامت عمومی هستند نیاز به صرف زمان برای اخذ مجوز خواهند داشت که تازه آن مدت زمان هم محدود در نظر گرفته شده و اگر دستگاه صادرکننده مجوز در زمان تعیین شده مجوز را تعیین تکلیف نکند، درگاه واحد صدور مجوز به صورت خودکار، مجوز را صادر خواهد کرد.

شجاعی تأکید کرد: با تصویب طرح تسهیل صدور مجوزهای کسب و کار، رویکرد مجوز دهی با هدف حذف بوروکراسی‌های اضافی و رفع انحصار، اصلاح خواهد شد.